Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

29 ta' Ottubru 2015 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Taxxa fuq il-valur mi?jud — Direttiva 2006/112/KE — Artikolu 13(1) — Nuqqas ta' ssu??ettar — Kun?ett ta' 'korp irregolat bid-dritt pubbliku' — Kumpannija pubblika ta' responsabbiltà limitata responsabbli mill-provvista ta' servizzi fil-qasam tal-ippjanar u tal-amministrazzjoni ta' servizz tas-sa??a tar-re?jun awtonomu ta' Açores — Determinazzjoni tal-modalitajiet ta' dawn is-servizzi, inklu? ir-remunerazzjoni tag?hom, f'kuntratti-qafas konklu?i bejn din il-kumpannija u dan ir-re?jun"

Fil-Kaw?a C?174/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mis-Supremo Tribunal Administrativo (qorti amministrattiva suprema, il-Portugall), permezz ta' de?i?joni tat-12 ta' Marzu 2014, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fid-9 ta' April 2014, fil-pro?edura

Saudaçor – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA

vs

Fazenda Pública,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn L. Bay Larsen, President tat-Tielet Awla, li qed ja?ixxi b?ala President tar-Raba' Awla, J. Malenovský u M. Safjan, A. Prechal (Relatur) u K. Jürimäe, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Jääskinen,

Re?istratur: M. Ferreira, Amministratur Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tad-19 ta' Marzu 2015,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Saudaçor – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA, minn G. Leite de Campos, M. Clemente u J. Batista Pereira, avukati,

– g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes u R. Campos Laires, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn L. Christie, b?ala a?ent, assistit minn P. Mantle, barrister,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn P. Guerra e Andrade u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-25 ta' ?unju 2015,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1(9) tad-Direttiva

2004/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-31 ta’ Marzu 2004, fuq kordinazzjoni ta’ pro?eduri g?all-g?oti ta’ kuntratti g?al xog?lijiet pubbli?i, kuntratti g?al provvisti pubbli?i u kuntratti g?al servizzi pubbli?i [kuntratti pubbli?i g?al xog?lijiet, g?al provvisti u g?al servizzi] (?U L 134, p. 114), u tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta’ Novembru 2006, dwar is-sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta’ tilwima bejn Saudaçor – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA (iktar ?il quddiem “Saudaçor”) u l-Fazenda Pública (Te?or pubbliku), dwar l-issu??ettar ta’ din il-kumpannija g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) fir-rigward tal-attivitajiet tag?ha fil-qasam tal-ippjanar u l-amministrazzjoni tas-servizz tas-sa??a tar-re?jun awtonomu tal-Azores (iktar ?il quddiem ir-“RAA”).

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Id-Direttiva 2006/112 ?assret u ssostitwiet, mill-1 ta’ Jannar 2007, il-le?i?lazzjoni Komunitarja e?istenti fil-qasam tal-VAT, b’mod partikolari s-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar ’il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

4 Skont il-premessi 1 u 3 tad-Direttiva 2006/112, it-tfassil mill-?did tas-Sitt Direttiva kien ne?essarju sabiex id-dispo?izzjonijiet kollha applikabbli ji?u ppre?entati b’mod ?ar u razzjonali fi struttura u b’di?itura riveduti ming?ajr ma, fil-prin?ipju, ikun hemm bidla sostantiva.

5 L-Artikolu 2(1)(c) tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi li ?ej:

“It-transazzjonijiet li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?all-VAT:

[...]

c) il-provvista ta’ servizzi bi ?las fit-territorju ta’ Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali.”

6 Skont l-Artikolu 9(1) ta’ din id-direttiva:

“?Persuna taxxabbli? g?andha tfisser kull persuna li, b’mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x’ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta’ dik l-attività.

Kwalunkwe attività ta’ produtturi, kummer?janti jew persuni li jag?tu servizzi, inklu?i attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet, g?andhom jitqiesu b?ala ?attività ekonomika?. L-isfruttament ta’ proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skopijiet ta’ d?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andha b’mod partikolari titqies b?ala attività ekonomika.”

7 L-Artikolu 4 tal-imsemmija direttiva jipprovdi:

“1. Stati, awtoritajiet governattivi re?jonali u lokali u korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku m’g?andhomx ji?u kkunsidrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta’ l-attivitajiet jew transazzjonijiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i, ukoll meta ji?bru drittijiet, tariffi, kontribuzzjonijet jew ?lasijiet marbuta ma’ dawk l-attivitajiet jew transazzjonijiet.

I?da, meta jid?lu biex jag?mlu dawn l-attivitajiet jew transazzjonijiet, huma g?andhom ji?u kkunisdrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta’ dawk l?attivitajiet jew transazzjonijiet fejn it-

trattament tag?hom b?ala persuni mhux taxxabbli jikkaw?a distorsjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni.

F'kwalunkwe ka?, korpi rregolati mid-dritt pubbliku g?andhom ji?u kkunisdrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' l-attivitajiet elenkati fl-Anness I, sakemm dawk l-attivitajiet ma jkunux twettqu fuq skala tant ?g?ira li jkunu insinifikanti.

2. Stati Membri jistg?u iqisu attivitajiet ta' dawn il-korpi li jkunu e?enti bl-Artikolu 132 b?ala attivitajiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i. [...]"

8 Skont l-Artikolu 1(9) tad-Direttiva 2004/18:

"Awtoritajiet ?kuntrattwali? tfisser l-awtoritajiet Statali, re?jonali jew lokali, korpi rregolati bil-li?i pubblika, asso?jazzjonijiet li ?ew iffurmati b'wa?da jew ?afna minn dawn l-awtoritajiet jew wie?ed jew aktar minn dawn il-korpi rregolati bil-li?i pubblika;

?Korpi rregolati bil-li?i pubblika? tfisser kull korp:

a) stabbilit g?all-g?an spe?ifiku li jil?aq il-b?onnijiet fl-interess pubbliku, li m'g?andhomx karattru industrijali jew kummer?jali;

b) li g?andhom personalità legali; u

c) ffinanzjati, mill-bi??a l-kbira, mill-Istat, re?jonali jew awtoritajiet lokali, jew korpi o?ra rregolati mill-li?i pubblika; jew su??etti g?as-supervizzjoni manigerjali minn dawk il-korpi; jew g?andhom bord amministrattiv, mani?erjali jew supervi?orju, li aktar minn nofs il-membri tag?hom huma appuntati mill-autoritajiet Statali, re?jonali jew lokali, jew minn korpi o?ra rregolati bil-li?i pubblika.

Lista ta' korpi li m'humiex e?awrjenti u kategoriji ta' korpi rregolati bil-li?i pubblika li jissodisfaw il-kriterja riferuta fil-(a), (b) u (c) tat-tieni subparagrafu huma mni??la fl-Anness III. [...]"

Id-dritt Portugi?

Il-le?i?lazzjoni fil-qasam tal-VAT

9 L-Artikolu 2(2) tal-Kodi?i tal-VAT (Código do IVA) jipprevedi li l-Istat u l-persuni ?uridi?i l-o?ra rregolati mid-dritt pubbliku ma humiex su??etti g?all-VAT meta jwettqu tran?azzjonijiet billi je?er?itaw is-setg?at ta' awtorità tag?hom, anki jekk f'din l-okka?joni huma ji?bru tariffi jew kull korrispettiv ie?or, sa fejn in-nuqqas ta' ssu??ettar tag?hom ma jirri?ultax f'distorsjoni tal-kompetizzjoni.

10 L-Artikolu 2(3) tal-imsemmi kodi?i jipprevedi li l-Istat u l-persuni ?uridi?i l-o?ra rregolati bid-dritt pubbliku huma fi kwalunkwe ka? su??etti g?all-VAT meta je?er?itaw ?erti attivitajiet u g?at-tran?azzjonijiet taxxabbli li jirri?ultaw minnhom, ?lief jekk ji?i stabbilit li huma je?er?itawhom b'mod insinjifikattiv.

Is-sistema ?uridika ta' Saudaçor

11 Saudaçor ?iet stabbilita bid-Digriet Re?jonali Nru 41/2003/A tar-RAA, li ttrasformat l-istitut ta' amministrazzjoni finanzjarja tas-sa??a tar-re?jun awtonomu ta' Açores f'kumpannija pubblika ta' responsabbiltà limitata b'kapital esklu?ivament pubbliku, imsej?a SAUDAÇOR – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA, u emenda tad-Digriet Le?i?lattiv Re?jonali Nru 28/99/A tal-31 ta' Lulju (Decreto Legislativo Regional n.° 41/2003/A, Transforma o Instituto de Gestão Financeira da Saúde da Região Autónoma dos Açores em sociedade anónima de capitais exclusivamente públicos, passando a designar-se SAUDAÇOR – Sociedade Gestora

de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA, e altera o Decreto Legislativo Regional n.° 28/99/A, de 31 de Julho), tas-17 ta’ Ottubru 2003, (*Diário da República* I, série A, Nru 257, tas-6 ta’ Novembru 2003, p. 7430), peress li l-kapital azzjonarju tag?ha kien mi?mum 100% mill-imsemmi re?jun.

12 Skont l-Artikolu 2(1) tal-imsemmi digriet le?i?lattiv re?jonali, Saudaçor g?andha l-missjoni li tipprovdi servizzi ta’ interess ekonomiku ?enerali fil-qasam tas-sa??a. L-g?an ta’ din il-missjoni huwa l-ippjanar u l-amministrazzjoni tas-sistema re?jonali tas-sa??a u tas-sistemi ta’ informazzjoni, infrastruttura u installazzjonijiet li jaqg?u fiha, kif ukoll it-twettiq ta’ xog?lijiet ta’ kostruzzjoni, ta’ konservazzjoni, ta’ riabilitazzjoni u ta’ rikostruzzjoni tal-unitajiet u tas-servizzi tas-sa??a, b’mod partikolari fir-re?juni milquta minn katastrofi naturali u f’?oni meqjusa li huma ?oni f’riskju.

13 Skont l-Artikolu 3 tad-Digriet Le?i?lattiv re?jonali Nru 41/2003/A:

“Fil-kuntest tal-missjoni tal-provvista ta’ servizzi ta’ interess ekonomiku ?enerali tag?ha, il-kompetenzi ta’ Saudaçor huma s-segwenti:

a) li twettaq b’mod ?entralizzat il-provvista tas-settur re?jonali tas-sa??a;

b) li tipprovdi o??etti u servizzi lill-entitajiet membri tas-sistema re?jonali tas-sa??a;

c) li talloka finanzjamenti lill-unitajiet tas-sa??a, skont l-g?anijiet tal-provvista ta’ kura li bihom kull unità hija marbuta, skont il-kuntratti ffirmati;

d) li tistabbilixxi regoli u prin?ipji gwida g?all-amministrazzjoni tal-ba?it tal-unitajiet tas-sa??a kif ukoll issegwi l-implementazzjoni tag?hom;

e) li tevalwa l-amministrazzjoni ekonomika-finanzjarja tal-istituzzjonijiet u tas-servizzi integrati fl-SRS jew iffinanzjati minn din tal-a??ar, u tipprepara rapporti perijodi?i dwar is-sitwazzjoni finanzjarja tag?ha u dwar l-amministrazzjoni tarri?orsi umani u materjali tag?ha;

f) li tinkora??ixxi l-i?vilupp ta’ sistemi ta’ informazzjoni g?all-istituzzjonijiet li jiddependu fuq l-SRS;

g) li twettaq xog?lijiet li jirrigwardaw l-SRS li t-twettiq tag?hom huwa opportun g?all-interess pubbliku;

h) li tipprovdi appo?? g?as-servizzi u g?all-istabbilimenti tal-SRS fl-oqsma fejn dan jirri?ulta ne?essarju.”

14 L-Artikolu 4(1) tal-imsemmi Digriet Le?i?lattiv Re?jonali jipprevedi li Saudaçor hija rregolata minn dan l-att, mir-regolamenti annessi, mis-sistema ?uridika tas-settur tal-impri?i pubbli?i kif previst bid-Digriet-Li?i Nru 558/99 (Decreto-Lei n.° 558/99), tas-17 ta’ Di?embru 1999 (*Diário da República* I, série A, n° 292, tas-17 ta’ Di?embru 1999, p. 9012), u mid-dritt privat. Skont l-Artikolu 4(2) tal-istess digriet le?i?lattiv re?jonali, fil-kuntest tal-attivitajiet tag?ha, Saudaçor g?andha tosserva r-regoli ta’ organizzazzjoni u ta’ funzjonament tas-servizz re?jonali tas-sa??a tar-RAA.

15 L-Artikolu 10 tad-Digriet Le?i?lattiv re?jonali Nru 41/2003/A jipprevedi li, g?at-twettiq ta’ dawn il-kompetenzi, Saudaçor g?andha l-istess prerogattivi ta’ setg?a pubblika b?ar-RAA u sussegwentement jelenka, b?ala e?empju, u?ud minn dawn il-prerogattivi fosthom dik tal-esproprjazzjoni.

16 Skont l-Artikolu 7 tad-Digriet-Li?i Nru 558/99, kif emendat, l-impri?i pubbli?i huma taxxabbli

u ntaxxati direttament u indirettament, skont is-sistema komuni. Dispo?izzjoni identika tinsab fl-Artikolu 9(2) tad-Digriet Le?i?lattiv Re?jonali Nru 7/2008/A, li g?andha regola g?al impri?i fis-settur pubbliku tar-re?jun awtonomu ta’ Açores (Decreto Legislativo Regional n.º 7/2008/A, Regime do sector público empresarial da Região Autónoma dos Açores), tal-5 ta’ Marzu 2008 (*Diário da República* I, série A, n° 58, tal-24 ta’ Marzu 2008, p. 1649), fir-rigward ta’ impri?i pubbli?i re?jonali.

17 Saudaçor te?er?ita l-attivitajiet tag?ha fil-kuntest ta’ kuntratti-qafas konklu?i mal-gvern tar-RAA, skont l-Artikolu 20(1) tar-regolamenti tag?ha, li fihom huma ddefiniti, b’mod partikolari, is-servizzi li g?andhom ikunu pprovduti minn Saudaçor fil-qasam tal-ippjanar u tal-amministrazzjoni tas-servizz re?jonali tas-sa??a, kif ukoll il-kumpens, imsejja? “kontribuzzjoni finanzjarja”, li g?andha tit?allas mill-imsemmi re?jun b?ala korrispettiv ta’ dawn is-servizzi u sabiex tkopri l-ispejje? ta’ funzjonament ta’ Saudaçor.

18 B’hekk, l-ewwel kuntratt-qafas kien konklu? fit-23 ta’ Lulju 2004, li jkopri l-perijodu 2004-2008, li kien jipprovdi kumpens globali ta’ EUR 15 905 000, jew somma ta’ EUR 3 990 000 g?as-sena 2007 u somma ta’ EUR 4 050 000 g?as-sena 2008. Il-klaw?ola 5 ta’ dan il-kuntratt jipprovdi li dan l-ammont globali jista’ ji?i rivedut b’ordni kon?unta tal-membri tal-gvern responsabbli mill-finanzi u mis-sa??a, min?abba tibdil dovut g?a?-?irkustanzi, dan l-ammont ikun manifestament insuffi?jenti g?at-twettiq tal-imsemmi kuntratt. It-tieni kuntratt-qafas kien konklu? fl-1 ta’ Jannar 2009, li jkopri l-perijodu 2009-2012, li kien jipprovdi kumpens annwali ta’ EUR 8 500 000, kif ukoll klaw?ola ta’ revi?joni simili g?al dik stipulata fil-kuntratt pre?edenti. Permezz ta’ ordni kon?unta tal-membri tal-gvern tar-RAA, responsabbli mill-finanzi u mis-sa??a, dan l-ammont tnaqqas g?al EUR 6 599 147 g?as-sena 2009.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

19 Fit-2 ta’ Marzu 2011, it-te?or pubbliku Portugi? irredi?a abbozz ta’ rapport ta’ st?arri? li jipproponi rettifiki dwar il-VAT dovuta minn Saudaçor fir-rigward tas-snin 2007 sal-2010 g?al ammont totali ta’ EUR 4 750 586.24.

20 Fis-6 ta’ April 2011, dan ir-rapport ta’ st?arri? ?ie adottat, wara li nstemg?et Saudaçor.

21 F’dan ir-rapport, it-Te?or Pubbliku b’mod partikolari kkunsidra li, meta tittie?ed inkunsiderazzjoni s-sistema ?uridika tag?ha, Saudaçor ma setg?etx tinvoka r-regola ta’ nuqqas ta’ ssu??ettar g?all-VAT tal-korpi rregolati bid-dritt pubbliku kif prevista fl-Artikolu 2(2) tal-Kodi?i tal-VAT, dispo?izzjoni inti?a g?at-traspo?izzjoni tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva, li l-kontenut tieg?u jikkorrispondi g?al dak tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112.

22 Skont din l-amministrazzjoni, is-servizzi pprovduti minn Saudaçor fil-qasam tal-ippjanar u tal-amministrazzjoni tas-servizz re?jonali tas-sa??a fil-kuntest tal-kuntratti-qafas jirrigwardaw oqsma ta’ attività li jaqg?u ta?t inizjattiva privata, u dan jimplika wkoll li n-nuqqas ta’ ssu??ettar g?all-VAT jista’ jag?ti lok g?al distorsjoni tal-kompetizzjoni. Dan ikun japplika pere?empju fil-ka? tal-amministrazzjoni u ta?-?amma tas-sistema informatika tas-sa??a ta’ re?jun. Din fir-realtà hija attività ta’ natura ekonomika, hekk li l-kontribuzzjonijiet stabbiliti mill-kuntratti-qafas u m?allsa b?ala korrispettiv ta’ dawn is-servizzi mill-awtoritajiet re?jonali jkunu su??etti g?all-VAT. Saudaçor barra minn hekk ammettiet l-issu??ettar tag?ha g?al VAT ladarba hija talbet somma totali ta’ EUR 2 300 273.17 fir-rigward ta’ tnaqqis tal-VAT fuq ix-xiri tag?ha ta’ o??etti u ta’ servizzi.

23 Saudaçor ippre?entat rikors quddiem it-Tribunal Administrativo e Fiscal de Ponta Delgada (qorti amministrattiv u fiskali ta' Ponte Delgada, il-Portugall) kontra l-atti ta' likwidazzjoni tal-VAT u tal-interessi kumpensatorji, fir-rigward tas-snin 2007 sa 2010 li g?alihom intalbet t?allas l-ammont totali ta' EUR 5 157 249.72.

24 Permezz tas-sentenza tag?ha, l-imsemmija qorti ?a?det dan ir-rikors, b'mod partikolari, g?ar-ra?uni li g?all-finijiet tal-interpretazzjoni tar-regola ta' nuqqas ta' ssu??ettar g?all-VAT tal-korpi rregolati bid-dritt pubbliku prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112, ma hemmx lok li jsir riferiment g?all-kun?ett ta' "korp irregolat bid-dritt pubbliku" iddefinit, fil-kuntest tad-dritt tal-kuntratti pubbli?i, fl-Artikolu 1(9) tad-Direttiva 2004/18 peress li l-a??ettazzjoni ta' dan il-kun?ett huwa wiesa' filwaqt li l-kun?ett ta' "korp irregolat bid-dritt pubbliku" fis-sens tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat b'mod strett b?ala parti mill-applikazzjoni tar-regola ta' nuqqas ta' ssu??ettar g?all-VAT peress li din tal-a??ar tikkostitwixxi e??ezzjoni g?ar-regola ?enerali ta' tassazzjoni ta' kull attività ekonomika.

25 Skont din l-istess qorti, din ir-regola ta' nuqqas ta' ssu??ettar g?all-VAT ma tkoprix entità b?al Saudaçor li, g?alkemm kienet stabbilita mir-RAA, hija kumpannija pubblika ta' responsabbiltà limitata, distinta mir-re?jun, su??etta g?ar-regoli tad-dritt privat u li ssegwi l-funzjonijiet u l-g?anijiet tag?ha b'mod indipendenti.

26 It-Tribunal Administrativo e Fiscal de Ponta Delgada (Qorti amministrattiv u fiskali ta' Ponta Delgada) qies ukoll li s-servizzi pprovduti minn Saudaçor fil-kuntest tal-kuntratti-qafas jikkostitwixxu attività ta' natura ekonomika peress li huma pprovduti bi ?las. Il-kontribuzzjonijiet im?allsa mir-RAA jirrappre?entaw fil-fatt il-korrispettiv ta' servizzi pprovduti minn Saudaçor ma jistg?ux jitqiesu b?ala li jikkostitwixxu trasferimenti bejn entitajiet pubbli?i.

27 Adita minn appell minn din is-sentenza, il-qorti tar-rinviju kkunsidrat li l-kwistjoni ?entrali fil-kaw?a prin?ipali hija dik dwar jekk entità b?al Saudaçor tistax tinvoka r-regola ta' nuqqas ta' ssu??ettar g?all-VAT ta' korpi rregolati bid-dritt pubbliku prevista mill-Artikolu 2(2) tal-Kodi?i tal-VAT, li l-kontenut tag?ha jikkorrispondi g?al dak tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112, u li tiddetermina jekk l-ammonti relattivi g?all-atti kkontestati tal-likwidazzjoni tal-VAT humiex trasferimenti ba?itarji bejn entitajiet pubbli?i.

28 Hija tikkunsidra li, g?alkemm huwa stabbilit b'mod ?ar fil-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li dawk esklu?i mill-issu??ettar tal-VAT huma biss l-attivitajiet ta' korpi rregolati bid-dritt pubbliku li ja?ixxu fil-kwalità ta' awtoritajiet pubbli?i, din il-?urisprudenza ma tippermettix li ji?i ddeterminat jekk entità b?al Saudaçor, fid-dawl tal-istatut ?uridiku tag?ha b?ala kumpannija pubblika ta' responsabbiltà limitata li rri?ultat mit-trasformazzjoni ta' entità tal-Istat, taqax fl-imsemmi kun?ett ta' korp irregolat bid-dritt pubbliku. B'mod partikolari tqum il-mistoqsija jekk il-portata tal-imsemmi kun?ett taqbilx ma' dik tal-kun?ett ta' "korpi irregolat bil-li?i pubblika" kif previst fl-Artikolu 1(9) tad-Direttiva 2004/18, fil-kuntest ta' definizzjonijiet ta' kategoriji differenti ta' "awtoritajiet ?kuntrattwali?".

29 F'dawn i?-?irkustanzi, is-Supremo Tribunal Administrativo (qorti amministrattiva superjuri) idde?ieda li jissospendi l-pro?eduri u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari segwenti:

"1) Il-kun?ett ta' organu rregolat mid-dritt pubbliku fis-sens tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat [...] b'riferiment g?all-kun?ett le?i?lattiv ta' organu rregolat mid-dritt pubbliku stabbilit [kif iddefinit] fl-Artikolu 1(9) tad-Direttiva 2004/18?

2) Entità kkostitwita ta?t il-forma ta' kumpannija b'responsabbiltà limitata, b'kapital

esklu?ivament pubbliku, 100 % proprjetà tar-[RAA], u li l-g?an tal-kumpannija jikkonsisti fl-attività ta’ konsulenza u ta’ amministrazzjoni tal-qafas tas-sistema re?jonali tas-sa??a bil-?sieb tal-promozzjoni u tar-razzjonalizzazzjoni tag?ha, implementata bis-sa??a tal-kuntratti-qafas konklu?i mal-[imsemmi re?jun], u li g?andha, permezz ta’ delega, is-setg?at ta’ awtorità [...] u li g?andhu, ori?inarjament, l-obbligu li jipprovdi s-servizz pubbliku tas-sa??a [...] jaqa’ ta?t il-kun?ett ta’ organu rregolat mid-dritt pubbliku li ja?ixxi fil-kwalità tieg?u b?ala awtorità pubblika, fis-sens tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112?

3) Fid-dawl ta’ dak li ntqal fl-imsemmija direttiva, il-korrispettiv ir?evut minn din il-kumpannija, li jikkorrispondi fit-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-mezzi finanzjarji ne?essarji g?all-implementazzjoni ta’ dawn il-kuntratti-qafas, jista’ ji?i kkunsidrat b?ala ?las g?al servizzi pprovduti g?all-finijiet ta’ ssu??ettar g?all-VAT?

4) Fil-ka? ta’ risposta fl-affermattiv, din il-kumpannija tissodisfa r-rekwi?iti ne?essarji sabiex tibbenefika mir-regola ta’ nuqqas ta’ ssu??ettar g?all-VAT msemmija fl-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq it-tielet domanda

30 Permezz tat-tielet domanda tag?ha, li g?andha ti?i e?aminata fl-ewwel lok, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andux ji?i interpretat fis-sens li jikkostitwixxi attività ekonomika, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, attività b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tikkonsisti, g?al kumpannija li tipprovdi lil re?jun servizzi ta’ fil-qasam tal-ippjanar u tal-amministrazzjoni tas-servizzi re?jonali tas-sa??a konformement mal-kuntratti-qafas konklu?i bejn din il-kumpannija u dan ir-re?jun.

31 Il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li mill-istruttura u mill-g?an tal-imsemmija direttiva, kif ukoll mill-post tal-Artikolu 13 tal-istess direttiva fis-sistema komuni tal-VAT stabbilita mis-Sitt Direttiva jirri?ulta li kull attività ekonomika hija, b?ala prin?ipju, taxxabbli. Huma su??etti g?all-VAT, b?ala regola ?enerali u konformement mal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2006/112, il-provvista ta’ servizzi bi ?las, inklu?i dawk ipprovduti mill-korpi rregolati bid-dritt pubbliku. L-Artikoli 9 u 13 ta’ din id-direttiva jassenja b’hekk kamp ta’ applikazzjoni wiesa’ ?afna lill-VAT (sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi C?79/09, EU:C:2010:171, punt 76 u l-?urisprudenza ??itata).

32 Il-possibbiltà li provvista ta’ servizzi ti?i kklassifikata b?ala tran?azzjoni bi ?las tippre?umi biss l-e?istenza ta’ rabta diretta bejn din il-provvista u korrispettiv li fir-realtà tir?ievi l-persuna taxxabbli. Tali rabta diretta hija stabbilita meta jekk ikun hemm relazzjoni legali bejn il-prestatarju u l-benefi?jarju li matulha jkun hemm skambju ta’ servizzi re?ipro?i, fejn ir-remunerazzjoni li jir?ievi l-prestatarju tkun il-korrispettiv effettiv tas-servizz mog?ti lill-benefi?jarju (ara, b’mod partikolari, is-sentenza Serebryannay vek, C?283/12, EU:C:2013:599, punt 37 u l-?urisprudenza ??itata).

33 Fid-dawl tan-natura tal-anali?i li g?andha ssir u kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet, hija l-qorti nazzjonali li g?andha tikklassifika l-attivitajiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali fir-rigward tal-kriterji applikati mill-Qorti tal-?ustizzja (sentenza Fazenda Pública, C?446/98, EU:C:2000:691, punt 23, u d-digriet Gmina Wroc?aw, C?72/13, EU:C:2014:197, punt 18).

34 F’dan il-ka?, hija l-qorti nazzjonali li g?andha tiddetermina jekk mill-elementi tal-pro?ess u, b’mod partikolari, mill-kuntratti-qafas konklu?i bejn Saudaçor u r-RAA jirri?ultax li l-attivitajiet ta’ din il-kumpannija twettqux bi ?las u, g?aldaqstant, g?andhomx natura ekonomika. Madankollu, il-Qorti tal-?ustizzja tista’ tipprovdi lil din il-qorti, abba?i tal-informazzjoni li tinsab fid-de?i?joni tar-rinviju, l-elementi ta’ interpretazzjoni li jistg?u jippermettulha li tidde?iedi.

35 F’dan ir-rigward, mill-imsemmija de?i?joni jirri?ulta li, skont il-kliem stess tal-imsemmija kuntratti, ir-RAA huwa marbut li j?allas lil Saudaçor, “b?ala korrispettiv” ta’ servizzi fil-qasam tal-ippjanar u tal-amministrazzjoni tas-servizzi re?jonali tas-sa??a re?jonali li g?andhom ji?u pprovduti minnha, kumpens, imsejja? “kontribuzzjoni finanzjarja”, li l-ammont tieg?u huwa spe?ifikat f’dawn il-kuntratti.

36 Fir-rigward tan-natura permanenti u kontinwa tal-provvisti ta’ ppjanar u amministrazzjoni pprovduti minn Saudaçor, il-fatt li dan il-kumpens huwa stabbilit mhux skont il-provvisti individwalizzati i?da fil-forma ta’ somma f’daqqa u fuq ba?i annwali sabiex ikopri l-ispejje? operattivi ta’ din il-kumpannija ma huwiex fih innifsu ta’ natura li jaffettwa r-rabta diretta e?istenti bejn il-provvista tas-servizzi effettwati u l-korrispettiv ir?evut, fejn l-ammont huwa stabbilit minn qabel u skont kriterji stabbiliti fis-sod (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Le Rayon d’Or, C?151/13, EU:C:2014:185, punti 36 u 37).

37 L-e?istenza ta’ din ir-rabta diretta ma jidhirx li tista’ ti?i kkontestata min?abba l-fatt li l-kuntratti-qafas konklu?i bejn Saudaçor u r-RAA fihom ?erti klaw?oli li jipprovdu li l-ammont tal-kumpens dovut lil Saudaçor jista’ ji?i a??ustat meta, min?abba bidla fi?-?irkustanzi, dan l-ammont huwa manifestament insuffi?jenti g?all-implementazzjoni ta’ dawn il-kuntratti.

38 Fil-fatt, sa fejn dawn il-klaw?oli huma inti?i li ji?i ddeterminat bil-quddiem il-livell ta’ dan il-kumpens skont kriterji stabbiliti ferm li jiggarantixxu li dan il-livell ikun suffi?jenti sabiex ikopru l-ispejje? operattivi ta’ Saudaçor, jista’ jitqies li huma intenzjonati sabiex jadattaw l-ammont tal-korrispettiv b’rata fissa g?all-provvisti pprovduti b’mod kontinwu u permanenti minn din il-kumpannija. Barra minn hekk, g?alkemm, kif jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju, g?all-2009, il-kumpens annwali previst inizjalment tnaqqas mir-RAA, il-Gvern Portugi? spjega, fis-seduta, ming?ajr ma ?ie kontradett minn Saudaçor, li dan it-tnaqqis kien inti? biss sabiex jikkore?i ?ball manifest ta’ kalkolu.

39 Ir-rabta diretta bejn il-provvista ta’ servizzi mwettqa u l-korrispettiv ri?evut ma tidhirx li tista’ ti?i kkontestata min?abba l-fatt li, kif issostni Saudaçor, l-attività ta’ din tal-a??ar g?andha l-g?an li te?egwixxi obbligu kostituzzjonali impost esklu?ivament u direttament fuq l-Istat skont il-Kostituzzjoni Portugi?a, ji?ifieri l-obbligu li ji?i implementat servizz nazzjonali tas-sa??a g?al kul?add u potenzjalment bla ?las li g?andu ji?i essenzjalment iffinanzjat minn ri?orsi pubbli?i.

40 Fil-fatt, skont l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112, titqies persuna taxxabbli kull persuna li, b’mod indipendenti, twettaq attività ekonomika, ikunu x’ikunu l-g?anijiet u r-ri?ultati ta’ din l-attività.

41 Barra minn hekk, g?alkemm l-iskop tal-implementazzjoni ta’ servizz nazzjonali tas-sa??a universali u potenzjalment bla flus li g?andu jkun iffinanzjat primarjament minn ri?orsi pubbli?i ttie?ed inkunsiderazzjoni fil-kuntest tas-sistema komuni tal-VAT, sa fejn, skont l-Artikolu 132(1) tal-imsemmija direttiva, ?erti provvisti ta’ kura ?gurati, b’mod partikolari, minn korpi pubbli?i, g?andhom ikunu e?enti mill-VAT, huwa pa?ifiku li l-attività ta’ ppjanar u ta’ ?estjoni tas-servizz tas-sa??a re?jonali inkwistjoni ma taqax ta?t wa?da minn dawn l-e?enzjonijiet.

42 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, hemm lok li ting?ata risposta g?at-tielet domanda li l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li tikkostitwixxi

attività ekonomika fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, attività b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tikkonsisti, g?al kumpannija, li tipprovdi lil re?jun servizzi ta’ ppjanar u amministrazzjoni tas-servizz tas-sa??a konformement mal-kuntratti-qafas konklu?i bejn il-kumpannija u l-imsemmi re?jun.

Fuq l-ewwel, it-tieni u r-raba’ domandi

43 Permezz tal-ewwel, tat-tieni u tar-raba’ domandi, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien u fit-tieni lok, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andux ji?i interpretat fis-sens li taqa’ ta?t ir-regola ta’ nuqqas ta’ ssu??ettar g?all-VAT, prevista f’din id-dispo?izzjoni, attività b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tikkonsisti, g?al kumpannija, li tipprovdi lil re?jun servizzi ta’ ppjanar u ta’ amministrazzjoni tas-servizz re?jonali tas-sa??a konformement mal-kuntratti-qafas konklu?i bejn il-kumpannija u l-imsemmi re?jun, fil-ka? fejn din l-attività tikkostitwixxi attività ekonomika fis-sens tal-Artikolu 9(1) ta’ din id-direttiva.

44 F’dan il-kuntest, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk, kif issostni Saudaçor, il-kun?ett ta’ “korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku”, fis-sens tal-Artikolu 13(1) tal-imsemmija direttiva, g?andux ji?i interpretat b’riferiment g?ad-definizzjoni tal-kun?ett le?i?lattiv ta’ “korpi rregolati bil-li?i pubblika” stipulata fl-Artikolu 1(9) tad-Direttiva 2004/18.

45 Tali interpretazzjoni tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/12 ma tistax ti?i a??ettata.

46 Fil-fatt, l-Artikolu 1(9) tad-Direttiva 2004/18, meta jiddefinixxi b’mod wiesa’ l-kun?ett ta’ “korpi rregolati bil-li?i pubblika” u konsegwentement, dak ta’ “awtoritajiet ?kuntrattwali?”, g?andu l-g?an li jiddelimita l-kamp ta’ applikazzjoni ta’ din id-direttiva mod wiesa’ bi??ejjed sabiex ji?gura li r-regoli fil-qasam, b’mod partikolari, ta’ trasparenza u ta’ nondiskriminazzjoni jkunu imposti fil-kuntest tal-g?oti ta’ kuntratti pubbli?i japplikaw g?al numru ta’ entitajiet tal-Istat li ma humiex parti mill-amministrazzjoni pubblika i?da li madankollu huma kkontrollati mill-Istat, b’mod partikolari permezz tal-finanzjament jew l-amministrazzjoni tag?hom.

47 Issa, il-kuntest li fih jinsab il-kun?ett ta’ “korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku” li jinsab fl-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 huwa fundamentalment differenti.

48 Fil-fatt, dan il-kun?ett ma huwiex inti? biss li jiddefinixxi l-kamp ta’ applikazzjoni tal-VAT i?da jag?mel deroga g?ar-regola ?enerali li fuqha hija bba?ata s-sistema komuni ta’ din it-taxxa, ji?ifieri dik li skontha l-kamp ta’ applikazzjoni tal-imsemmija taxxa hija ddefinita b’mod wiesa’ ?afna sabiex tkopri s-servizzi kollha pprovduti bi ?las, inklu?i dawk ipprovduti mill-korpi rregolati bid-dritt pubbliku (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi, C?79/09, EU:C:2010:171, punti 76 u 77).

49 B?ala deroga mir-regola ?enerali tal-issu??ettar g?all-VAT ta’ kwalunkwe attività ta’ natura ekonomika, l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat b’mod strett (ara, b’mod partikolari, is-sentenza Isle of Wight Council *et*, C?288/07, EU:C:2008:505, punt 60, kif ukoll id-digriet Gmina Wroc?aw, C?72/13, EU:C:2014:197, punt 19).

50 Minn dan isegwi li hemm lok, fl-assenza ta’ indikazzjonijiet fit-test stess tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112, li jittie?du inkunsiderazzjoni l-istruttura u l-g?an ta’ din id-direttiva, kif ukoll il-po?izzjoni ta’ din id-dispo?izzjoni fis-sistema komuni tal-VAT stabbilita minn din id-direttiva (ara, b’analo?ija, is-sentenza Isle of Wight Council *et*, C?288/07, EU:C:2008:505, punt 25).

51 Kif jirri?ulta minn ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, anali?i tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 fid-dawl tal-g?anijiet ta’ din id-direttiva turi li ?ew? kundizzjonijiet g?andhom ji?u ssodisfatti flimkien sabiex tista’ ti?i applikata r-regola ta’ nuqqas ta’ ssu??ettar, ji?ifieri l-e?er?izzju ta’ attivitajiet minn korp pubbliku u l-e?er?izzju ta’ attivitajiet mag?mula fil-kwalità ta’ awtorità

pubblika (ara, f’dan is-sens, b’mod partikolari, id-digriet Mihal, C?456/07, EU:C:2008:293, punt 16 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll is-sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi, C?79/09, EU:C:2010:171, punt 79).

52 Barra minn hekk, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, kemm mir-rekwi?iti tal-applikazzjoni uniformi tad-dritt tal-Unjoni kif ukoll mill-prin?ipju ta’ ugwaljanza, jirri?ulta li t-termini ta’ dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni li ma tinkludi ebda riferiment espress g?ad-dritt tal-Istati Membri sabiex ji?u ddeterminati t-tifsira u l-portata tag?ha, g?andhom normalment jing?ataw, fl-Unjoni Ewropea kollha, interpretazzjoni awtonoma u uniformi li g?andha titfittex billi jitqies il-kuntest ta’ din id-dispo?izzjoni u l-g?an imfittex mil-le?i?lazzjoni inkwistjoni (ara, b’mod partikolari, is-sentenza Fish Legal u Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punt 42) (ara, b’mod partikolari, is-sentenza Fish Legal u Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punt 42).

53 Issa hemm lok li ji?i kkonstatat li l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 ma g?andu l-ebda riferiment g?ad-dritt tal-Istati Membri.

54 Minn dan isegwi li l-kun?etti li jinsabu f’din id-dispo?izzjoni, fosthom dak ta’ “korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku”, g?andhom jing?ataw, fl-Unjoni kollha, interpretazzjoni awtonoma u uniformi.

55 Barra minn hekk, peress li, kif tfakkar fil-punt 49 ta’ din is-sentenza, l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andu, b?ala deroga, ji?i interpretat b’mod strett, g?andu jitqies li l-enumerazzjoni li tinsab f’din id-dispo?izzjoni hija e?awrjenti, il-kun?ett ta’ “korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku” jikkostitwixxi kategorija residwali ta’ korpi li jaqg?u fl-awtorità pubblika g?ajr dawk imsemmija spe?ifikament f’din id-dispo?izzjoni.

56 Fir-rigward spe?ifikament tal-ewwel mi?-?ew? kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 13(1) tal-imsemmija direttiva, ji?ifieri dak dwar il-klassifika ta’ korp pubbliku, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li persuna li twettaq atti li jaqg?u ta?t il-prerogattivi tal-awtorità pubblika b’mod indipendenti, li ma tag?milx parti mill-organizzazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika, ma tistax ti?i kklassifikata b?ala korp irregolat bid-dritt pubbliku, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni (ara, f’dan is-sens, b’mod partikolari, id-digriet Mihal, C-456/07, EU:C:2008:293, punt 18 u l-?urisprudenza ??itata).

57 Il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at ukoll li l-fatt biss li l-klassifika ta’ “korp irregolat bid-dritt pubbliku” ma tistax tirri?ulta mill-fatt biss li l-attività inkwistjoni tikkonsisti fit-twettiq ta’ atti li jaqg?u fil-prerogattivi tas-setg?a pubblika (ara f’dan is-sens, b’mod partikolari, id-digriet Mihal, C-456/07, EU:C:2008:293, punt 17 u l-?urisprudenza ??itata).

58 Jibqa’ l-fatt li, g?alkemm il-fatt li l-korp ikkunsidrat g?andu, skont id-dritt applikabbli, prerogattivi ta’ setg?a pubblika ma huwiex determinanti g?all-finijiet ta’ din il-klassifikazzjoni, huwa jikkostitwixxi madankollu, sa fejn huwa karatteristika essenzjali spe?ifika g?al kull awtorità pubblika, indikazzjoni ta’ ?ertu importanza sabiex ji?i stabbilit li dan il-korp g?andu ji?i kklassifikat b?ala korp pubbliku.

59 Issa, l-Artikolu 10 tad-Digriet Le?i?lattiv re?jonali Nru 41/2003/A jipprevedi li, g?at-twettiq ta’ dawn il-kompetenzi, Saudaçor g?andha l-istess prerogattivi ta’ setg?a pubblika b?ar-RAA u sussegwentement jelenka, b?ala e?empju, u?ud minn dawn il-prerogattivi fosthom dik tal-esproprjazzjoni.

60 Barra minn hekk, fid-dawl tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja mfakkra fil-punt 56 iktar ?il fuq u meta jittie?ed inkunsiderazzjoni d-dritt nazzjonali applikabbli, ma jidhirx, su??ett g?al verifika mill-qorti tar-rinviju, li jista’ ji?i esklu? li Saudaçor g?andha titqies li tag?mel parti mill-

organizzazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika tar-RAA.

61 F'dan ir-rigward, kif jirri?ulta mill-pro?ess prodott quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, Saudaçor, sa fejn ?iet stabbilita mill-Istat fil-forma ta' kumpannija pubblika ta' responsabbiltà limitata b?ala ri?ultat ta' operazzjoni ta' trasformazzjoni permezz ta' de?entralizzazzjoni funzjonali ta' korp tal-Istat e?istenti, huwa simili f'?erti aspetti g?al persuna ?uridika rregolata ta?t id-dritt privat u g?andu ?erta' awtonomija fir-rigward tal-Istat fl-operat tieg?u u fl-amministrazzjoni tieg?u ta' kuljum.

62 Madankollu, u dejjem su??ett g?al verifika mill-qorti tar-rinviju, ?erti karatteristi?i ta' Saudaçor jidhru li jargumentaw favur klassifika tag?ha b?ala korp irregolat ta?t id-dritt pubbliku fis-sens tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112.

63 Fil-fatt, l-awtonomija reali ta' Saudaçor tidher limitata min?abba l-fatt li l-kapital tag?ha, li ma huwiex miftu? g?all-parte?ipazzjoni mill-individwi, huwa mi?mum 100 % mir-RAA li, bl-e??ezzjoni ta' servizzi pprovduti lit-terzi b?ala parti mill-attivitajiet imsej?a “a??essorji” li huwa pa?ifiku li huma ta' importanza mar?inali, hija barra minn hekk l-unika klijent tag?ha. Dawn l-elementi huma tali li jindikaw li r-RAA hija kapa?i li te?er?ita influwenza determinanti fuq l-attivitajiet ta' Saudaçor.

64 Dan huwa kkonfermat ukoll mill-fatt li, konformement mal-klaw?ola 3(a) tal-kuntratti-qafas li saru bejn Saudaçor u RAA u mal-klaw?ola 3(1)(a) tat-tieni wie?ed minn dawn il-kuntratti, din il-kumpannija qdiet il-missjoni tag?ha konformement mal-linji gwida stabbiliti mir-RAA, u li, skont il-klaw?ola 3(h) tal-ewwel wie?ed mill-imsemmija kuntratti u l-klaw?ola 3(1)(g) tat-tieni, il-kumpannija hija sottomessa g?all-kontroll tar-RAA.

65 Barra minn hekk, l-Artikolu 4(1) ta' Digriet Le?i?lattiv re?jonali Nru 41/2003 jipprovdi li Saudaçor hija rregolata minn dan l-att, mir-regolamenti annessi, mis-sistema ?uridika tas-settur tal-impri?i pubbli?i kif previst mid-Digriet Li?i Nru 558/99 u mid-dritt privat. Jidher g?alhekk li, fil-kuntest b'hekk definit, il-post tad-dritt privat huwa sekondarju mqabbel ma' dak li hemm fir-regoli li jiddefinixxu s-sistema ?uridika ta' Saudaçor b?ala impri?a pubblika.

66 Barra minn hekk, g?alkemm il-modalitajiet tal-provvista tas-servizzi fil-qasam tal-ippjanar u tal-amministrazzjoni tas-servizz re?jonali tas-sa??a g?andhom ikunu su??etti g?al kuntratt-qafas, b'mod partikolari fir-rigward tal-kumpens pagabbli g?al dawn is-servizzi, li jista' jissu??erixxi li Saudaçor topera fis-suq ikkunsidrat f'kompetizzjoni ma' operaturi privati o?ra, jibqa' l-fatt li, fir-RAA, l-imsemmija servizzi huma esklu?ivament imwettqa minn Saudaçor konformement mal-missjoni tag?ha skont l-Artikolu 2(1) tad-Digriet Le?i?lattiv Nru 41/2003/A u ma humiex allokati lil operaturi privati permezz ta', pere?empju, pro?edura ta' sej?a g?al offerti.

67 Barra minn hekk, rabta organika tidher li te?isti bejn Saudaçor u r-RAA, mill-fatt biss li din il-kumpannija kienet stabbilita minn att le?i?lattiv adottat mil-le?i?latur ta' dan ir-re?jun sabiex jipprovdu lil dan tal-a??ar “servizzi ta' interess ekonomiku ?enerali fil-qasam tas-sa??a”, kif jirri?ulta mill-Artikolu 2(1) tad-Digriet Le?i?lattiv re?jonali Nru 41/2003/A.

68 B'ri?erva tal-verifika ta' dawn l-elementi mill-qorti tar-rinviju, ma jistax g?aldaqstant ji?i esklu? li, fid-dawl ta' evalwazzjoni ?enerali li tie?u inkunsiderazzjoni dispo?izzjonijiet ta' dritt nazzjonali applikabbli g?al Saudaçor, din il-qorti tasal g?all-konklu?joni li din tal-a??ar tista' ti?i kklassifikata b?ala korp irregolat bid-dritt pubbliku fis-sens tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112.

69 Madankollu, kif tfakkar fil-punt 51 ta' din is-sentenza, sabiex tista' ti?i applikata r-regola ta' nuqqas ta' ssu??ettar g?all-VAT prevista mill-imsemmija dispo?izzjoni, it-tieni kundizzjoni stabbilita g?al din id-dispo?izzjoni tkun issodisfatta, ji?ifieri li jkunu e?enti mill-VAT biss l-attivitajiet imwettqa minn korp irregolat bid-dritt pubbliku li ja?ixxi fil-kwalità ta' awtorità pubblika.

70 Skont ?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, jikkostitwixxu tali attivitajiet l-attivitajiet imwettqa minn dawn il-korpi fil-kuntest tas-sistema legali partikolari g?alihom, ?lief g?al dawk l-attivitajiet li huma je?er?itaw fl-istess kundizzjonijiet legali b?all-operaturi ekonomi?i privati. Il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at ukoll li s-su??ett jew l-g?an tal-attività huwa irrilevanti f'dan ir-rigward u li l-fatt li l-e?er?izzju tal-attività inkwistjoni jinvolvi l-u?u ta' prerogattivi ta' setg?a pubblika jippermetti li jistabbilixxi li din l-attività hija su??etta g?al sistema ta' dritt pubbliku (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza Fazenda Pública, C?446/98, EU:C:2000:691, punti 17, 19 u 22).

71 F'dan il-kuntest, il-Qorti tal-?ustizzja indikat li l-e?enzjoni prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu l3(1) tad-Direttiva 2006/112 tirreferi prin?ipalment g?all-attivitajiet imwettqa mill-korpi rregolati bid-dritt pubbliku inkwantu awtoritajiet pubbli?i li, filwaqt li huma ta' natura ekonomika, huma marbutin fil-qrib mal-u?u ta' prerogattivi ta' setg?a pubblika (sentenza Isle of Wight Council *et* , C?288/07, EU:C:2008:505, punt 31).

72 Issa, it-tieni kundizzjoni stabbilita fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1) tal-imsemmija direttiva ma tintla?aqx jekk, kif isostni l-Gvern Portugi? u su??ett g?al verifika mill-qorti tar-rinviju, il-prerogattivi ta' setg?a pubblika li g?andha Saudaçor skont l-Artikolu 10 tad-Digriet Le?i?lattiv re?jonali Nru 41/2003/A ma jikkostitwixxux strument li jista' jintu?a minnha sabiex jitwettqu l-attivitajiet ta' ppjanar u ta' amministrazzjoni tas-servizz re?jonali tas-sa??a re?jonali li l-issu??ettar tag?hom g?all-VAT hija kkontestata, peress li huma jservu sabiex jitwettqu attivitajiet o?ra.

73 Barra minn hekk, anki jekk wie?ed jassumi li g?andu ji?i konklu? li Saudaçor hija korp irregolat bid-dritt pubbliku, u li jitqies li te?er?ita l-attività ekonomika inkwistjoni b?ala awtorità pubblika, mit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 li korp b?al Saudaçor madankollu ma jkunx e?enti mill-VAT li kieku kien ikkonstatat li n-nuqqas ta' ssu??ettar tag?ha jwassal g?al distorsjonijiet tal-kompetizzjoni ta' ?erta importanza.

74 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at li d-distorsjonijiet ta' ?erta importanza li g?alihom iwassal in-nuqqas ta' ssu??ettar ta' korpi rregolati mid-dritt pubbliku li ja?ixxu b?ala awtoritajiet pubbli?i g?andhom ji?u evalwati fir-rigward tal-attività inkwistjoni, inkwantu tali, ming?ajr ma din l-evalwazzjoni tirrigwarda suq partikolari, kif ukoll fir-rigward mhux biss tal-kompetizzjoni attwali, i?da ukoll tal-kompetizzjoni potenzjali, sa fejn il-possibbiltà g?al operatur privat li jid?ol fis-suq rilevanti tkun reali, u mhux purament ipotetika (sentenza Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i Baxxi, C?79/09, EU:C:2010:171, punt 91).

75 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, hemm lok li ting?ata risposta g?all-ewwel, it-tieni u r-raba' domandi, li l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li taqa' ta?t ir-regola ta' nuqqas ta' ssu??ettar g?all-VAT, prevista f'din id-dispo?izzjoni, attività b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tikkonsisti, g?al kumpannija, li tipprovdi lil re?jun servizzi ta' ppjanar u ta' amministrazzjoni tas-servizz re?jonali tas-sa??a konformement mal-kuntratti-qafas konklu?i bejn il-kumpannija u l-imsemmi re?jun, fil-ka? fejn din l-attività tikkostitwixxi attività ekonomika fis-sens tal-Artikolu 9(1) ta' din id-direttiva, jekk, u hija l-qorti nazzjonali li g?andha tivverifika dan, jista' ji?i kkunsidrat li l-imsemmija kumpannija g?andha ti?i kklassifikata b?ala korp irregolat bid-dritt pubbliku u li hija twettaq l-imsemmija attività b?ala awtorità pubblika, sakemm il-qorti tar-rinviju tikkonstata li l-e?enzjoni tal-attività msemmija ma hijiex tali li twassal g?al distorsjonijiet tal-kompetizzjoni ta' ?erta importanza.

F'dan il-kuntest, il-kun?ett ta' "korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku" fis-sens tal-Artikolu 13(1) tal-imsemmija direttiva, ma g?andux ji?i interpretat b'riferiment g?ad-definizzjoni tal-kun?ett ta' "korpi rregolati bil-li?i pubblika" stabbilit fl-Artikolu 1(9) tad-Direttiva 2004/18.

Fuq l-ispejje?

76 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li tikkostitwixxi attività ekonomika fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, attività b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tikkonsisti, g?al kumpannija, li tipprovdi lil re?jun servizzi ta' ppjanar u amministrazzjoni tas-servizz tas-sa??a konformement mal-kuntratti-qafas konklu?i bejn il-kumpannija u l-imsemmi re?jun.**

2) **L-Artikolu 13(1) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li taqa' ta?t ir-regola ta' nuqqas ta' ssu??ettar g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud, prevista f'din id-dispo?izzjoni, attività b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tikkonsisti, g?al kumpannija, li tipprovdi lil re?jun servizzi ta' ppjanar u ta' amministrazzjoni tas-servizz re?jonali tas-sa??a konformement mal-kuntratti-qafas konklu?i bejn il-kumpannija u l-imsemmi re?jun, fil-ka? fejn din l-attività tikkostitwixxi attività ekonomika fis-sens tal-Artikolu 9(1) ta' din id-direttiva, jekk, u hija l-qorti nazzjonali li g?andha tivverifika dan, jista' ji?i kkunsidrat li l-imsemmija kumpannija g?andha ti?i kklassifikata b?ala korp irregolat bid-dritt pubbliku u li hija twettaq l-imsemmija attività b?ala awtorità pubblika, sakemm il-qorti tar-rinviju tikkonstata li l-e?enzjoni tal-attività msemmija ma hijiex tali li twassal g?al distorsjonijiet tal-kompetizzjoni ta' ?erta importanza.**

F'dan il-kuntest, il-kun?ett ta' "korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku" fis-sens tal-Artikolu 13(1) tal-imsemmija direttiva, ma g?andux ji?i interpretat b'riferiment g?ad-definizzjoni tal-kun?ett ta' "korpi rregolati bil-li?i pubblika" stabbilit fl-Artikolu 1(9) tad-Direttiva 2004/18 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-31 ta' Marzu 2004, fuq kordinazzjoni ta' pro?eduri g?all-g?oti ta' kuntratti g?al xog?lijiet pubbli?i, kuntratti g?al provvisti pubbli?i u kuntratti g?al servizzi pubbli?i [kuntratti pubbli?i g?al xog?lijiet, g?al provvisti u g?al servizzi].

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Portugi?.